

در ساحل لاجوردی

فرش قرمز «کن» امروز پهن می‌شود
بازی بزرگان در ساحل لاجوردی

● **بهروز وفاخواه:** جشنواره سینمایی «کن» از امروز فرش قرمزش را در ساحل گرم جنوب فرانسه پهن خواهد کرد تا ستاره‌های سینمای دنیا و نام‌آورترین کارگردانان امروز سینما روی آن قدم بزنند. جشنواره «کن» امسال با فیلم «گریس از موناکو» با بازی «نیکول کیدمن» در نقش گریس کلی، ستاره سال‌های دور هالیوود که بعدها با شاهزاده موناکو ازدواج کرد و ملکه این کنت‌نشین کوچک شد افتتاح می‌شود. چندسالی است افتتاحیه جشنواره «کن» به فیلم‌های پرهزینه و جنجالی‌ر‌انگیز هالیوودی اختصاص دارد و گریس از موناکو حتی پیش از نمایش هم حاشیه‌های زیادی داشته است و فرزندان کلی می‌گویند سازندگان فیلم برای رسیدن به اهداف تجاری زندگی خانوادگی آنها را تحریف کرده‌اند.

در شصت‌وهفتمین دوره جشنواره «کن» ۱۸فیلم برای نخل طلا با هم رقابت می‌کنند. ژان لوک گدار ۸۲ ساله با فیلم «خداحافظی با زبان» در جشنواره حضور دارد هرچند انتظار نمی‌رود به «کن» بیاید. گدار آخرین‌بار با فیلم «سوپالیسم» سال ۲۰۱۰ در بخش رقابتی شرکت کرد و آن سال هم به «کن» نیامد. برادران بلژیکی دارند که به پیچه‌های «کن» ملقب هستند دوبر بیش از این برای فیلم‌های «رژتا» و «چه» نخل طلا را به خانه برده‌اند و هربار که فیلمی بسازند از اولین شانس‌های دریافت نخل طلا خواهند بود. آنها این‌بار ماریون کوتیار را در فیلمشان دارند. «کن لوچ» کارگردان کهنه‌کار و چپ‌گرای بریتانیایی هم برای دوازدهمین‌بار در بخش مسابقه «کن» شرکت می‌کند. این‌بار او با «تالار جیمی» سراغ مبارزان ایرلندی رفته است. نوری بیلگه جیلان، فیلمساز اهل ترکیه سه‌سال بعد از فیلم تحسین‌شده‌اش «روزی روزی را آناتولی» که در ایران هم بسیار مورد توجه سینمادوستان قرار گرفت، با «خواب زمستانی» فیلمی ۱۹۴دقیقه‌ای به «کن» بازگشته و شاید بعد از جایزه ویژه هیات داوران این‌بار با نخل طلا به ترکیه بازگردد.

فرانسوی‌ها امسال به‌جز گدار سه فیلمساز دیگر در بخش مسابقه دارند: اولیویه آسایاس با «برهای سیلس ماریا»، برتراند بونلو با «سنت لورن» و هازانوئیسوس این‌بار بدون برنیس پژو و با فیلم ناطق «جست‌وجو».

حضور آسیای‌شرقی این‌بار در «کن» کم‌رنگ است و محدود می‌شود به «دو پنجر» از ناٹومی کاواسه ژاپنی، «نوم گویان» کارگردان ارمنی کانادایی برای ششمین‌بار با «زندانی‌ها» در «کن» شرکت می‌کند و آنسوری زویاگینتسف روس با چهارمین فیلمش «لویاتان» کنجکای‌های زیادی را برانگیخته است. از فیلم زویاگینتسف جز اینکه درامی است که در روستایی کوهستانی در شمال روسیه می‌گذرد خبری منتشر نشده اما طرفدارانش باید خود را برای ریزه‌کاری‌های روانشناختی و زیبایی‌های بصری آماده کنند.

ریاست هیات‌داوران بخش مسابقه را «جین کمپین» کارگردان ۶۰ساله نیوزیلندی برعهده دارد که پیش از این برای فیلم پیانو یکبار نخل طلا را به خانه برده است. سینمای ایران هرچند در هیچ‌کدام از بخش‌های رقابتی و غیررقابتی حضور ندارد اما در فهرست داوران نقش عمده‌ای خواهد داشت. لیلا حاتمی یکی از ۹ داور بخش مسابقه جشنواره خواهد بود و عباس کیارستمی، رییس هیات‌داوران بخش سینه‌فونداسیون فیلم‌های دانشجویی است. «سوفیا لورن» میهمان افتخاری جشنواره «کن» امسال است و به این مناسبت فیلم‌های «ازدواج به سبک ایتالیایی» و فیلم کوتاهی که پسرش در مورد او ساخته به نمایش درمی‌آیند. همچنین در شب افتتاحیه انجمن کارگردانان فرانسه از آلن رنه فیلمساز تازه‌درگذشته تجلیل می‌کنند. آلن رنه که سه‌ماه قبل در ۹۱سالگی از دنیا رفت، در اواخر دهه ۵۰ با دو فیلم جریان‌ساز «هیروشیما عشق من» و «سال گذشته در مارین پاد» تأثیر عمیقی بر سینمای بعد از خود گذاشت. همچنین با نمایش مستند «خود زندگی» ادای دینی به راجر ایبرت، منتقد سینمایی می‌شود که ۳۶سال در این جشنواره حاضر بوده و نامش با نقد سینمایی و ریویونیسی گره خورده است.

امسال آخرین سالی است که «ژیل ژاکوب» ریاست جشنواره «کن» را برعهده دارد و پس از ۱۴سال «پیر لسکیور» مدیر شبکه C+ جای او را خواهد گرفت. ژاکوب در سال‌های ریاستش بر این جشنواره متهم بود بیش از پیش به سینمای جریان اصلی نزدیک می‌شود و این جشنواره را از ماهیت هنری آن دور کرده است. در مقابل او با راماندزای بخش «نوعی نگاه» و جایزه دوربین طلایی به فیلمسازان جوان نقش بزرگی در کشف استعدادهای جوان فیلمسازی در سراسر جهان داشت. باید دید روز چهارم خرداد آخرین نخل طلای دوران ژاکوب در دستان کدام‌یک از این ۱۸فیلمساز خواهد بود.

هنر

ترانه جام

چرایک نفر؟

آنکه مولفه‌های پایپولار و مردمی‌شدن دارد، مایه‌ها و ریشه ایرانی هم داشته باشد و آمدن پرکاشن با لهجه ایرانی همایون نصیری و تار و سه‌تار میلاد درخشانی هم در راستای این علاقه یا سفارش است. این استراژی، استراژی غلطی نیست اما احسان در چیدن تیم برای این ایده اشتباه کرده است، مخصوص‌ادر ترانه، روزبه ترانه‌سرای بسیار خوبی است اما هرگاه دستش در تعریض و شاعرانگی بسته باشد، نمی تواند کاری در خور ارایه دهد. اساسا چرا باید موسیقی‌ای که با هدف تقویت روحیه ملی ساخته می‌شود، این اهداف را دنبال کند؟ آیا جای آن نداشت که احسان خواجهامیری به دنبال آهنگی

نظر گرفته بود هم چندان حساب‌شده نبود هرچند تک‌تک آنها از چهره‌های خوب موسیقی هستند. قبل از آنکه به بررسی جزئیات کار و اینکه چرا این تیم خوب ارنج نشده بود، بپردازم باید نکتہ‌ای را بگویم. به نظر این نتیجه یک کار سفارشی و داشتن کارفرما و پیروی از استراژی‌های آنان است، به‌نظر می‌رسدسفارش‌دهندگان به خواجهامیری آدرس و خواسته‌های غلط دادند و او هم بر اساس خواسته‌های آنان کارش را پیش برد. اینکه احسان خواجهامیری به‌عنوان خواننده آهنگ جام‌جهانی برگزیده شد به ما کدهایی را می‌دهد، یعنی اینکه آنها می‌خواستند کار نهایی، ضمن

عکس: سعید عبداللہی

«دروازه‌های دنیا» انتظار داخلی‌ها را هم برآورده نکرد

استقبال سرد از ترانه تیم‌ملی

حماسی یا هیجان‌انگیز؟

در بیشترین نظراتی که درباره کیفیت ترانه «دروازه‌های دنیا» نوشته شده است، می‌توان به جنبه انتقادی آنها اشاره کرد. بسیاری از شنوندگان این آهنگ با استفاده از واژه «ضعیف»، موضع خود را در مورد قطعه‌ای که قرار است اعضای تیم‌لی فوتبال ایران را در جام‌جهانی همراهی کند، بیان کرده‌اند. استدلال بسیاری از کسانی که چنین برداشتی از این ترانه داشته‌اند، ریتیمیک‌نبودن اثر و کم‌هیجان‌بودن آن است، به‌عنوان نمونه مجتبی، یکی از نظردهندگان در سایت خبرآنلاین چنین گفته است: «ترانه برای اجرا در حاشیه یک مراسم ورزشی واقعا سنگینه‌چه از نظر وزن و چه از نظر کاربرد واژگان. احسان خواجهامیری هم با اینکه خواننده فوق‌العاده‌ایه اما خیلی این قطعه‌رو پایین و بی‌حس‌وحال اجرا کرده. ملودی هم ملودی

باشد که قابلیت اجرا با ارکستر بزرگ‌تر و باشکوه‌تر داشته باشد؟ آیا آقشین بدلاله‌ی که خواجهامیری با او کارهایی نسبتا فاخرتر و حتی گیراتری منتشر کرد یا اهورا ایمان که کلامش فاخرتر است و احسان با او چند کار پرفروش دارد، گزینه‌های مناسب‌تری نبودند؟ اما نکته اساسی در مورد سیاست اساسا اشتباه فدراسیون است، چرا باید یک نفر برای این کار انتخاب شود؟ می‌شد چند خواننده یک کار ملی را بخوانند تا همه در این افتخار ملی سهیم باشند و حتی می‌شد اعلام کرد همه با سلبقه خود قطعه‌ای را بسازند تا کار نهایی در یک هیات انتخاب به‌عنوان آهنگ جام‌جهانی انتخاب شود. آن وقت همه آن آثار که انتخاب نشدند هم در فضای مجازی و در استودیوها منتشر می‌شدند و می‌توانستند یک موج ملی را به‌نفع تیم‌ملی به وجود بیاورند. نمی‌توانستند؟

وجود تماش‌های مکرر موفق به انجام گفت‌وگو با این خواننده و آهنگساز نشدیم. بااین‌حال همایون نصیری، نوازنده پرکاشن «دروازه‌های دنیا» خطاب به نقدهای انجام‌شده، به «شرق» گفت: «با وجود انتقاداتی که از این اثر شنیدیم می‌شود، نقاط قوت زیادی در آن وجود دارد که از نظر من منجر به ساخت اثر خوبی شده است.»او در دفاع از سخنان خود ادامه داد: «نوازندگان بسیار خوبی در این اثر حضور داشتند، صدای احسان خواجهامیری در کیفیت کار تاثیر بسزایی داشت. به‌طور کلی گروه خوبی برای ضبط این آهنگ دست به‌دست هم دادند. من به‌شخصه تنظیم اثر و ملودی آن را دوست داشتم. وقتی ماجرای یک کار ملی در میان باشد هر هنرمندی دوست دارد در آن سهمی داشته باشد. من به‌عنوان نوازنده ساز پرکاشن در کنار این گروه بودم و بسیار خوشحالم که توانستم کاری برای تیم‌ملی کرده باشم. با کمال میل ازاینکه در این اثر ملی حضور داشتم خوشحال هستم.»البته حواشی‌ای که در مورد ترانه تیم‌ملی ایران در جام‌جهانی شکل گرفته است، محدود به این دوره نمی‌شود حتی زمانی که موضوع دریافتن ایران به برزیل قطعی شد، بحث‌های زیادی در مورد اینکه چه‌کسی قرار است ترانه تیم‌لی را بخواند، به وجود آمد همچنان‌که در همان موقع اخباری از سوی برخی رسانه‌ها مبنی بر پیشنهاد رسمی فدراسیون فوتبال به سیروان خسروی، محسن یگانه، گروه سون و رضا صادقی منتشر شد که به‌مرور با تکذیب همه این خواننده‌ها روبه‌رو شد. پیش از آن‌هم زمانی که علیرضا عصار و امیر تاجیک در سال‌های ۱۹۹۸ تا ۲۰۰۶ از سوی فدراسیون فوتبال به‌عنوان خواننده سرود تیم‌ملی فوتبال ایران معرفی شدند، حرف‌وحديث‌های زیادی صورت گرفت و آثار آنها با نمونه‌هایی که خارج از مرز ساخته شده بودند، مقایسه شد و مورد انتقاد قرار گرفت. درحال حاضر هم تنها چندروز از رونمایی ترانه تیم‌ملی گذشته است. شاید با گذشت چند روز دیگر، گوش‌ها به‌مرور به این ترانه عادت کنند و پس از فروکش‌کردن حواشی‌های اولیه حتی مورد پسند هم قرار بگیرد.

همایون نصیری: نقاط قوت زیادی دارد

با توجه به گستردگی انتقادهایی که از ااین اثر صورت گرفته است، تلاش کردیم با احسان خواجهامیری گفت‌وگو کنیم تا پاسخ او را در مورد این واکنش‌ها منتشر کنیم اما با

چهره روز

مشاهیر سیستان وبلوچستان آماده می‌شوند

تقدیر از شیر محمد اسپندار
«دونلی نواز» نامی

● **شرق:** قرار است بزرگداشتی برای

«شیر محمد اسپندار» تنها «دونلی نواز» ایرانی که در سیستان وبلوچستان زندگی می‌کند، بر گزار شود؛ هنرمندی که با وجود همه سختی‌های زندگی توانسته این هنر بلوچی را زنده نگه دارد. در جلسه‌ای که برای بزرگداشت این هنرمند بلوچ با حضور برخی مشاهیر و علاقه‌مندان فرهنگ سیستان وبلوچستان در تالار ایوان شمس برگزار شد، شهرنازدار، کارشناس موسیقی، بزرگداشت اسپندار را بهانه‌ای برای بزرگداشت فرهنگ استان برشمرد و او را خوشبخت‌ترین هنرمند بومی لقب داد که سبب خیر شده و موجبات بالندگی هنر‌های خطه سیستان وبلوچستان را فراهم کرده است.

حسین ریگی، فیلمساز بلوچ که فیلم زندگی اسپندار را با نام «گدان» ساخته است نیز در مورد توجه به فیلمسازان بومی و حمایت مادی از این قشر سخن گفت. پیرمحمد ملازهی هم که از چهره‌های علمی و دانشگاهی این منطقه و کارشناس خاورمیانه است از محرومیت‌های دوران زندگی اسپندار گله کرد و خواستار حمایت از او در دوران حیاتش شد. دکتر افشار سیستانی نیز به دریافت دیپلم افتخار توسط اسپندار در سال ۶۲ اشاره و تأکید کرد: «از طرف رییس‌جمهور فرانسه نیز دکترای موسیقی و هنر اهدا شده است که در افتخارات شیرمحمد و سیستان وبلوچستان باقی خواهد ماند.»

نور زهی، کارشناس سینمای بلوچ و از هنرمندان این خطه نیز اظهار امیدواری کرد به زودی فیلم «شیر دونلی» را با محور زندگی شیر محمد کلید بزند. همچنین فیلم سینمایی «گدان» ساخته حسین ریگی با همراهی موسسه تصویر شهر با همکاری دبیرخانه کمیسیون فرهنگی – اجتماعی کلاتشهر‌ها و مراکز استان‌ها به نمایش در آمد.

HTC one (M8)

بینید و حسش کنید، همین الان.

شرکت یاس

ماجره یاس

ارین

آرام همراه ایرانی

عکس: حمید رضا دستجردی

شجریان به مراسم بزرگداشت لطفی آمد

«خسرو آواز» در بزرگداشت «شهسوار تار»

شرق: یاران موافق همه جمع بودند؛ از شجریان و علیزاده گرفته تا هوشنگ و اردشیر کامکار. یارانی که به مراسم تشییع جنازه استاد تار ایران نرسیده بودند، غروب یکشنبه بیست‌ویکم اردیبهشت خود را به مراسم بزرگداشت لطفی در مسجد جامع شهرک غرب رساندند. شاید در میان آنها، حضور محمدرضا شجریان بیش از همه به چشم می‌آمد؛ هنرمندی که در دوران طلایی چساوش در کنار لطفی آثاری به یادماندی خلق کرده بود. شجریان که به‌تازگی از سفر خارج از کشور برگشته در این مراسم شرکت کرد و در کنار حسین علیزاده در صف صاحبان عزا ایستاد. در میان غایبان مراسم باز عدم حضور هوشنگ ابتهاج (سایه) بسیار محسوس بود. هوشنگ کامکار، سرپرست گروه کامکارها نیز که به تازگی از تور اروپایی خود رسیده بودند به‌همراه اردشیر کامکار برای شرکت در مراسم بزرگداشت لطفی خودش را رسانده بود. حسین علیزاده، علی مرادخانی معاون هنری، علی‌اکبر شکارچی، محمد سرپر، داریوش طلایی، روزبه نعمت‌اللهی، کیوان ساکت، فخرالدین صدیق تعریف، محمد سرپر، هادی منتظری، عباس سجادی، فاضل جمشیدی، بیژن بیژنی و محمدرضا طالقانی چهره‌هایی بودند که در این مراسم یادبود حاضر شدند و به روح آهنگساز شناخته‌شده کشور ادای احترام کردند. احمد مسجدجامعی رییس شورای اسلامی شهر تهران از میهمانان ویژه‌ای بود که در این مراسم از او صحبت کرد. مسجدجامعی با برش‌کردن برخی ویژگی‌های آثار لطفی گفت: «ذات هنر ایرانی استاد محمدرضا لطفی بود و کارهای ماندگاری را به انجام رساند. او و دوستانش تلاش‌های زیادی برای موسیقی کردند که سرانجام ارزشمندی برای ما داشت.» مسجدجامعی به سختی دورانی که لطفی و یارانش با پی‌ریزی گروه موسیقی سنتی چلووش، موسیقی ایرانی را احیا کردند اشاره کرد و افزود: «در دورانی که موسیقی رو به انحطاط و افول گذاشته بود،